

ně rozlišit cenu trhovou, placenou za zcizovanou nemovitost, a příslušenství spoluprodané (hospodářský fundus živý i mrtvý, zařízení obchodů, dílen, zásoby staviva atd.) téže dávce nepodléhající, dohodnouti se se stranami o obecné hodnotě k 1./I. 1914, potřebná data (zvláště u pozemků!), ku osvědčení jejímu si opatřiti, a zejména zjistiti takové investice, na prodáváných nemovitostech podniknuté, které byly by s to, přivoditi poměrné snížení výměry této dávky. Pokud strana nemá již po ruce věrohodných dokladů v takovýchto investicích (jmenovitě saldovaných účtů), což stává se obvyklej tenkrát, byly-li opravy a zlepšení ta podnikána »ve vlastní režii«, doporučuje se, zhotoviti zevrubný výkaz o nich, s přesnými údaji doby, kdy byly provedeny, jakož i cen spotřebovaného na ně materialu, popřípadě i výše odměn, řemeslníkům a dělníkům vyplacených, a poukázati stranu, aby dala si tento výkaz potvrditi od příslušného úřadu obecního.

Když vše bylo takto zjištěno, a připraveno, lze snadno příslušnými daty vyplniti úřední příznávací blanket, a doložiti jej všemi nutnými doklady, údaje jeho opodstatňujícími. Tímto postupem jednak ušetří se agenda úřadu vyměřujícímu, který často teprve po řadě měsíců shání se po straně zcizivší, ku přiznání povinované, která obvyklej rozprodavši svůj majetek nemovitý, již jinam se odstěhovala, a proto marně bývá hledána, a jednak zjedná se takto hned na počátku spolehlivý podklad pro další korespondenci s úřadem vyměřujícím, která pak snadněji a rychleji dospívá k dohodě o stěžejních bodech vyměřovacího základu v daném případě.

Jest vhodné dále, a v praxi namnoze se osvědčuje, doporučit straně, která placení téže dávky převzala, aby obecnímu úřadu, na nějž zemský inspektorát s dotazy svými se bude obracet, dala k dispozici data, jichž bylo použito při vyhotovení přiznání, aby pak mezi nimi, a úředními relacemi dotyčného úřadu obecního nebylo značnějších diferencí. Představenstva vesnic a osad nenásledují totiž obvyklej příkladu větších svazků samosprávných, které neznají již mezí ve vykořisťování poplatníků rozmanitými dávkami, avšak cenice v poplatníku také voliče, čas od času o jejich osudu rozhodujícího, snaží se dosíci cesty střední, aby sice pokladně obecní dostalo se, což jejího jest, ale poplatník při tom odvedl jí pouze tolik, kolik nezbytně nutno. Staly se pak i případy, že ve snaze, vyjítí poplatníku vstříc obsahovaly úřední relace na vyměřující úřad údaje, straně dávkou povinné domněle příznivé, ač ve skutečnosti značně ji poškozující. Včasným upozorněním lze i takovým omylům předejiti.

Celý proces vyměřovací od soupisu smlouvy až do doby, ježto výměr platební této dávky nabude moci práva, nemá se ani v jediné fási své notáři vymknouti, pročez nutno stranu poučiti, aby veškeré dotazy a přípisy, zaslané jí úřadem vyměřujícím, ihned po obdržení jejich notáři dodala, aby včas, a v souhlase s přiznáním býti mohly správně zodpověděny.

Úspěšné důsledky vylíčeného postupu záhy se dostaví, ježto srovnáním platebních výměrů, o této dávce vydaných, v případech obdobných, bude zřejmý patrný rozdíl mezi příznivými výsledky, dosaženými příznávacím řízením, vedeným notářem, využivším ve prospěch klientův všech momentů daného případu, a vysokými výměry, zaviněnými nevědomostí či indolencí strany dávkou povinné, nebo neznalostí některého pokoutníka.

Tak uplatní se také v tomto oboru všeobecně přijaté pravidlo, že povinností notářovou jest nejenom svědomitě, a právnický bezvadně vypracovati tu kterou listinu, ale že neméně důležitě, a pro prestige našeho stavu závažně jest, býti klientu všemožně radou, a možno-li i intervencí nápomocnu při zpoplatnění listin, pro něho vyhotovených.

### Zpráva o prosincové schůzi odboru Praha.

Dne 29. prosince 1923 konal pražský odbor Spolku notářů československých schůzi, ve které referoval dr. Černý, notář z Říčan, o součinnosti stavu notářského a advokátského při provádění pozemkové reformy.

Přednášející vylíčil geneticky celý postup notářské komory Pražské od 1. února t. r. až do poslední doby. Z referátu vyjímáme sdělení, že notářská komora Pražská podala presidium Státního pozemkového úřadu zvláštní podání, jehož účelem bylo spravedlivě rozdělit práci spojenou s knihovními pořádky na základě přidělových listin mezi stav advokátní a stav notářský.

Pan president dr. Batěk s drem Černým intervenovali ve Státním pozemkovém úřadě. Stav nynější jest ten, že Státní pozemkový úřad použije obou stavů k součinnosti a sice na základě svobodné volby přidělců. Přidělová listina vydána bude pro celou katastrální obec pouze jedna. Státní pozemkový úřad zašle starostovi každé katastrální obce přepis, ve kterém jej vyzve, aby svolal přidělce. Tito zvolí si společného zástupce (notáře, nebo advokáta v němž mají důvěru). Přidělci podepíší tomuto zmocnění plnou moc, kterou obdrží Státní pozemkový úřad a ten zašle potom přidělovou listinu společnému zmocnění (notáři), aby notář provedl knihovní pořádek.

Věc jest velice důležitá a apelujeme proto na všechny kolegy, aby provádění knihovních pořádků věnovali největší pozornost a péči, aby tak prokázali, že stav náš v zájmu přidělců, v zájmu státu, dovede svěřenou věc spracovati rychle, přesně a spolehlivě!

Na schůzi přítomný president notářské komory Pražské dr. Batěk, jako vůdce stavu, přímo zapřisahal účastníky, aby věnovali knihovním pořádkům co největší pozornost a péči a poukazoval na následky, jež by pro celý stav nastaly, kdyby našli se kolegové, kteří by snad nevěnovali věci největší svědomitost.

Nechť proto každý pamafuje, že svým jednáním buď prospívá, nebo škodí celému stavu, a že veřejnost jest zvyklá generalisovati a z jednoho nepodařeného notáře by soudila celý stav.

Opětujeme ještě jednou, že věc jest velice vážná a že zaslужuje neobyčejné svědomitosti.

Případné návrhy, nebo dotazy mohou býti zaslány na notářskou komoru v Praze.

—y—

### Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Nabyli-li kupec jednotlivce obchodní podnik společností s ruč. obm., nemůže vésti obchod pod zněním dosavadní firmy s vypuštěním dodatku »společnost s r. obm.«, poněvadž bez tohoto dodatku je to firma nová.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 9. května 1923 R I 412/23.)

A a B ukoupivše podnik od firmy X a I, společnost s r. obm. s oprávněním vésti podnik dále pod zněním firmy X a I, opověděli tuto firmu.

První soud zápis povolil. Druhá stolice k rekursu finanční prokuratury opověď zamítla, jelikož bez dodatku »spol. s r. obm.« jeví se firma jako firma nová.

Dovolací rekurs zůstal bez úspěchu. Důvody:

Dle § 22. obch. z. jest v případě nabytí obchodu již stávajícího dovoleno, vésti jej dále pod dosavadní firmou, totiž pod celou, úplnou firmou touto, nikoli tedy pod firmou, jež obsahuje toliko část znění firmy dosavadní. Stěžovatelé nechtějí vésti obchod pod firmou dosavadní »X a Y, společnost s r. obm.«, nýbrž pod firmou »X a Y«, což jest jen částkou znění dosavadní firmy a tedy musí býti pokládáno za firmu novou, od dosavadní firmy rozdílnou.

Mínění stěžovatelů, že slova »společnost s r. obm.« jsou

jen doložkou, netvořící součástku firmy, jest mylné, neboť podle 2. odst. § 5. zák. o spol. s r. ob. musí firma společností s r. ob. obsahovati dodatkové označení »spol. s r. ob.« a jest tedy tento dodatek podstatnou součástkou znění firmy.

Stezovatele jsou si toho vědomi, že nesmějí užívatí celé dosavadní firmy, poněvadž by tímto označením firmy bylo obecně klamáno v příčině formy obchodní společnosti; proto vylučují ze znění dosavadní firmy slova »spol. s r. ob.« ale tím tvoří, jak již bylo uvedeno, firmu novou a tutouž nesmějí vésti, poněvadž tomu brání jasně a určité znění čl. 17. obch. z.

Usnesení soudu rekursního vyhovuje tedy věci i zákonu, na čemž ničeho nemění usnesení správní komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze, že nemá námitky proti zamýšlené změně, poněvadž jde o starou, zavedenou firmu.

Okolnost, že jiní věřitelé, nemající exekučních titulů, předstihli by v zajištění toho, jenž vydobyl si právě rozsudek, stačí k osvědčení nebezpečí ku povolení exekuce zjišťovací potřebnému.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 29. srpna 1923 R I 504/23. Krajský soud v Mostě Cg II 140/22.)

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, jímž povolena byla zajišťovací exekuce. Důvody:

Podmínkou pro povolení zajišťovací exekuce jest dle § 370. ex. ř., aby bylo osvědčeno, že vydobytí přiznané pohledávky je nemožno.

Vymahací strana tvrdí takové ohrožení, jež spatřuje hlavně v tom, že strana povinná v poslední době — před navržením na povolení exekuce zajišťovací — nemovitosti své zatěžovala, čímž se stavá pravděpodobným, že vydobytí pohledávky bude, ne-li zmařeno, tož aspoň značně ztíženo. Tvzení toto je osvědčeno knihovním výtažem okresního soudu, z něhož jde, že nemovitosti dlužníkovy zatíženy byly v roce 1922 částkou 40.280 Kč, dále kaucí hypotekou banky X pro 350.000 Kč a pro U pohledávku 50.000 Kč dne 8. ledna 1923.

Právě-li vrchní soud, že účelem exekuce ku zajištění (§ 370. ex. ř.) není, aby se jednomu věřiteli dostalo uspokojení před druhými jen proto, že jest se obávati, že by ho mohli předejiti, tedy dlužno odvěti, že právě účelem exekuce k zajištění je, aby se věřiteli dostalo pojištění, když hrozí zmaření neb ztížení dobytí jeho pohledávky, jak § 180. odst. 2. jedn. ř. právi působením třetích osob, pravidelně tedy předpokládá jiných věřitelů, kdežto prozatímní opatření slouží pouze proti hrozcím dispozicím dlužníka samého. (§ 379. odst. 2. ex. ř.) Připuštěno budiž, že tímto tvrzeným zadlužením není sice ještě dokázáno, že vydobytí zažalované pohledávky bude zmařeno, ježto se neví, jakou cenu ma nemovitý dlužník má, ježto a do jaké výše je vyčerpána kaucí hypotéka. Avšak důkazu není třeba, stačí pravděpodobnost tvrzeného nebezpečí a ta tu s ohledem na značné částky zadlužení jest.

Jednatel obchodní společnosti s ruč. obm. nemusí býti tuzemským státním občanem, ale musí míti v tuzemsku bydliště.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. dubna 1923 R I 288/23. Vrchní soud zemský v Praze R IV. 13/23. Krajský soud v Litoměřicích. Firm. 2567/22.)

Krajský soud jako soud obchodního rejstříku nařídil společnosti s obm. ruč. (tuzemské), aby do 8 neděl opověděla k zápisu jednatele zvoleného na valné hromadě v tuzemsku odbývané, majícího tuzemské státní občanství a v tuzemsku bydliště.

K rekursu společnosti vyloučil rekursní soud z příkazu tolik, že jednatel zvolen býti má na valné hromadě v tuzemsku odbývané a že má míti tuzemské státní občanství. Ostatek příkazu (že musí jednatel v tuzemsku bydlet) potvrdil. Důvody: V čl. XV. smlouvy se stanoví, že společníci mohou odbývatí valnou hromadu kdykoli a kdekoli. Jelikož jest jedinou společnicí akc. společnost X v S. (v Prusku) a z předpisu § 36. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. nikterak neplyne, že by se valná hromada musila v tuzemsku odbývatí a také z § 15. cit. 2. nedá se dovoditi, že by jednatel musil míti tuzemské občanství, byly tyto dva příkazy vyloučeny. Třetí příkaz, že jednatel musí bydlet v tuzemsku plyne z ustanovení § 15. cit. 2. ve spojení s ustanoveními §§ 9. č. 3., 12. č. 9., 108. č. 2., 110. č. 7., 122. a 123. cit. 2., neboť zákon i u jednatelů jakožto zástupců společnosti pro veškeré obchodování předpokládá

bydliště v tuzemsku a to tím spíše, že vyslovuje trestní sankci ohledně prohlášení jednatelů v zákoně blíže uvedených, kterážto sankce by se stala illusorní, když by jednatel bydlil v cizozemsku.

Dovolací rekurs zůstal bez výsledku. K požadavku bydliště jednatele v tuzemsku dodal nejvyšší soud: Stanoví-li zákon tento požadavek pro členy tuzemské reprezentace cizozemské společnosti, dlužno míti za to, že tuto zásadní podmínku požaduje také u jednatelů tuzemských společností s r. ob. jakožto zástupců těchto společností, jak nejvyšším soudem již opět bylo rozhodnuto.

Kasper.

## Rozhodnutí nejv. správ. soudu.

### Z Věstníku ministerstva vnitra čís. 4., ročník V.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1864.)

Expropiát nemá nároku na to, aby vyvlastňující úřad řídil se ve svém rozhodnutí posudkem památkového úřadu, vyžádaným podle odst. 2. § 5 zák. č. 45/1922.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923, č. 1864.)

Půdou zabranou v odst. 3. § 3 zák. o stav. ruchu ze dne 27. ledna 1922, č. 45 Sb. z. a n. je míněna půda, podléhající záboru podle §§ 1 a 2 zák. zábor. Pro pořadí, ve kterém má půda býti vyplastněna, je směrodatnou vlastnost její v okamžiku, kdy se o vyvlastnění rozhoduje. Nebylo-li v té době propuštění určité plochy ze záboru podle § 11 zák. zábor. Stát. pozem. úřadem ještě vysloveno, není v řízení vyvlastňovacím, plochy té se týkající, oprávněna námitka, že se vlastníku znemožní vyvlastněním právo volby podle § 11 zák. zábor.

Vyvlastnění: Vyvlastnění pro stavbu obytných neb veřejných budov.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1864.)

Pro námitku expropiátovu, že vyvlastňující družstvo stavební nemá dostatek finančních prostředků ani uchazečů o půdu, kteří by chtěli stavěti, není v zákoně čís. 45/1922 opory.

## ZE DNE.

Pražský sbor notářský konal dne 6. ledna 1924 valnou hromadu, kterou předsedal prezident komory Dr. Batěk. Týž podal zevrubnou zprávu o všech důležitých událostech, které se sběhly za poslední rok a označil rok ten za annus nefastus. Zejména dvě věci to byly, které za tento rok působily tíživě na náš stav a sice značné a ničím neodůvodněné snížení sazby notářské a opětné odnětí agendy pozůstalostní notářům.

Na list aktiv dlužno připočísti ujednání se Státním pozemkovým úřadem, dle něhož bude notářům a advokátům svěřeno, aby knihovně prováděli přidělovací listiny jakož i pevná nádeje, že konečně skutečně bude nový notářský řád, který, třeba by nebyl v intencích, jež na mysl měl náš stav, přece tvořiti bude pevnou platformu pro další vývoj notářství.

Kolega Dr. Král přednesl zprávu pokladní, dle níž celkový příjem za 6 měsíců činil 48.788 Kč 32 h a vydání 43.038 Kč 80 h, takže objevuje se v komorním hospodářství přebytek 5749 Kč 52 h. K jeho návrhu stanoven byl komorní příspěvek až do 30. června 1925 na 600 Kč ročně. Zpráva jeho přijata se schválením na vědomí a usneseno vzdáti jemu dík za pečlivé vedení finanční.

Při volbách funkcionářů zvolen za presidenta komory opět Dr. Batěk, za členy komory: Dr. Mokřý, Dr. Černý, Dr. Čulík, Dr. Král, Křeh, Hejna, Dr. Zmek, Brábek a za náhradníky: Dr. Svoboda, Dr. Ponec, Krajčelek a Alois Veselý.

Na to podal Dr. Čulík zprávu o rozhodnutí ministerstva spravedlnosti, jímž zrušeno usnesení sboru notářského ze dne 2. února 1921. Usneseno ve věci té podati ministerstvu spravedlnosti zvláštní projev.

Dále podal Dr. Čulík zprávu o úmyslu vlády, zavést nucené pojištění i stavů samostatně výdělkově činných, o úradách, které se za tím účelem děly s komorami advokátní, inženýrskou, lékařskou, zvěrolékařskou a svazem lékárníků o ohra-